

mere udførligt gennemgaaede discipliner som — for at nævne nogle eksempler — udenlandske forretningsbreve (s. 109 ff.), stavning og skrive-regler (s. 141 ff.), dansk handelskorrespondance (s. 177 ff.), stenografering (s. 57 ff.) m. fl.

Bogen er iøvrigt god; den bringer mange oplysninger og nyttige vink for den kreds, den henvender sig til, og den har et helt igennem tilforladeligt præg. Bogens svenske forfatterinde har en lang praksis som sekretær i en industrivirksomhed bag sig, og hendes litterære studier i forbindelse med bogens udarbejdelse har sat sig mange spor. Bearbejdelsen til dansk er besørget af adjunkt ved Købmandsskolen og Niels Brocks Handelsskole John Barfort, H. A.

Ottomar Loff.

Josef Hellauer: Welthandelslehre. Betriebswirtschaftlicher Verlag Dr. Th. Gabler. Wiesbaden 1950. 319 sider.

Ludwig Triegler: Die Technik des Aussenhandels. Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung. Wien 1948. X + 362 sider. Sfr. 20,40 ib.

Professor *Josef Hellauer's* »Welthandelslehre« er en af de gamle klas-sikere i tysk »handelsvidenskabelig« litteratur. Første udgave udkom 1910 (System der Welthandelslehre, Erster Band: Allgemeine Welthandelslehre, 1. Teil. Berlin 1910), medens Hellauer var professor i Wien, og i årene mellem 1. og 2. verdenskrig kom bogen i yderligere syv oplag. Hellauers 236 siders bidrag om »Handelsverkehrslehre« i samleværket »Die Handels-hochschule« (Udg. af F. Schmidt, 1. Band, 4. Kap., Berlin/Wien 1928/30) var nærmest en forkortet udgave af Welthandelslehre.

Udarbejdelsen af den første »Welthandelslehre« må, når den tids forud-sætninger tages i betragtning, have været et kæmpearbejde. Bogen bragte en rigdom af oplysninger om handelens praksis. Navnlig det store afsnit om købekontrakten findes der næppe magen til nogetsteds.

Nu har prof. Hellauer udgivet sin pionérbog i en efterkrigsudgave. Titlen er officielt forkortet til *Welthandelslehre* med undertitlen »Handelsver-kehrslehre mit besonderer Berücksichtigung des Aussenhandels«. Trods de 40 år, der er gået, siden 1. udgaven så dagens lys, er bogen ikke særlig meget forandret, og — det må siges — næppe tilstrækkelig fornyet. Ad-skilligt gammelt er skåret væk, en smule nyt føjet til — men stort set er det den samme bog. Det undgås da heller ikke, at bogen gør et noget anti-keret indtryk. Og dog virker fremstillingens uforandrethed ikke så urime- lig, som man kunne tro, idet den stærke generalisering, som præger Hel-lauers fremstilling, giver den en mere varig gyldighed. Til gengæld er den sparsomme eksemplificering, den totale mangel på statistiske data og den yderst sjældne henvisning til mere aktuelle forhold en ulempe ved bogen — den nye udgave såvel som de gamle — som uvægerlig giver den et lidt tørt, virkelighedsfjernt præg.

Alt i alt er det imidlertid værdifuldt, at Hellauers værk nu igen er til-gængeligt. Hvis det kunne blive underkastet en foryngelseskur, ville det dog være endnu bedre.

mere udførligt gennemgaaede discipliner som — for at nævne nogle eksempler — udenlandske forretningsbreve (s. 109 ff.), stavning og skrive-regler (s. 141 ff.), dansk handelskorrespondance (s. 177 ff.), stenografering (s. 57 ff.) m. fl.

Bogen er iøvrigt god; den bringer mange oplysninger og nyttige vink for den kreds, den henvender sig til, og den har et helt igennem tilforladeligt præg. Bogens svenske forfatterinde har en lang praksis som sekretær i en industrivirksomhed bag sig, og hendes litterære studier i forbindelse med bogens udarbejdelse har sat sig mange spor. Bearbejdelsen til dansk er besørget af adjunkt ved Købmandsskolen og Niels Brocks Handelsskole John Barfort, H. A.

Ottomar Loff.

Josef Hellauer: Welthandelslehre. Betriebswirtschaftlicher Verlag Dr. Th. Gabler. Wiesbaden 1950. 319 sider.

Ludwig Triegler: Die Technik des Aussenhandels. Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung. Wien 1948. X + 362 sider. Sfr. 20,40 ib.

Professor *Josef Hellauer's* »Welthandelslehre« er en af de gamle klas-sikere i tysk »handelsvidenskabelig« litteratur. Første udgave udkom 1910 (System der Welthandelslehre, Erster Band: Allgemeine Welthandelslehre, 1. Teil. Berlin 1910), medens Hellauer var professor i Wien, og i årene mellem 1. og 2. verdenskrig kom bogen i yderligere syv oplag. Hellauers 236 siders bidrag om »Handelsverkehrslehre« i samleværket »Die Handels-hochschule« (Udg. af F. Schmidt, 1. Band, 4. Kap., Berlin/Wien 1928/30) var nærmest en forkortet udgave af Welthandelslehre.

Udarbejdelsen af den første »Welthandelslehre« må, når den tids forud-sætninger tages i betragtning, have været et kæmpearbejde. Bogen bragte en rigdom af oplysninger om handelens praksis. Navnlig det store afsnit om købekontrakten findes der næppe magen til nogetsteds.

Nu har prof. Hellauer udgivet sin pionérbog i en efterkrigsudgave. Titlen er officielt forkortet til *Welthandelslehre* med undertitlen »Handelsver-kehrslehre mit besonderer Berücksichtigung des Aussenhandels«. Trods de 40 år, der er gået, siden 1. udgaven så dagens lys, er bogen ikke særlig meget forandret, og — det må siges — næppe tilstrækkelig fornyet. Ad-skilligt gammelt er skåret væk, en smule nyt føjet til — men stort set er det den samme bog. Det undgås da heller ikke, at bogen gør et noget anti-keret indtryk. Og dog virker fremstillingens uforandrethed ikke så urime- lig, som man kunne tro, idet den stærke generalisering, som præger Hel-lauers fremstilling, giver den en mere varig gyldighed. Til gengæld er den sparsomme eksemplificering, den totale mangel på statistiske data og den yderst sjældne henvisning til mere aktuelle forhold en ulempe ved bogen — den nye udgave såvel som de gamle — som uvægerlig giver den et lidt tørt, virkelighedsfjernt præg.

Alt i alt er det imidlertid værdifuldt, at Hellauers værk nu igen er til-gængeligt. Hvis det kunne blive underkastet en foryngelseskur, ville det dog være endnu bedre.

Ludwig Triegler er chef for udenrigshandels-afdelingen i Österreichisch-Alpine Montangesellschaft. Mange års praktisk arbejde med udenrigshandel er, oplyses det i forordet, grundlaget for hans foreliggende bog om udenrigshandelens teknik.

Bogen har til formål at tjene som håndbog og lærebog. Den behandler offentlige og andre foranstaltninger til gavn for udenrigshandelen, udenrigshandelens organisation (herunder bl. a. direkte og indirekte eksport, indentkontrakter, eksportofferten og dens kalkulering m. m.), risikoen i udenrigshandelen, transport og transportforsikring, udenrigshandelens finansiering, og ganske kort emballagespørgsmål samt reklame. Der findes en del tabeller og oversigter af rent praktisk karakter, såsom omregning af engelsk mål og vægt til metersystemet og vice versa, samtlige landes mønt med angivelse af guldindholdet (!), diverse kollopåskrifter i en række sprog etc. Videre er der eksempler på agenturkontrakter, en gengivelse af Incoterms med droftelse af stipulationernes betydning for priskalkulationen m. m.

Tidspunktet for bogens udgivelse — begyndelsen af 1948 — synes dristigt. Det forekommer én, at krigens eftervirkninger endnu i 1952 gør sig så stærkt gældende, at mange spørgsmål vedrørende udenrigshandel stadig er uafklaret eller under forvandling — og hvordan var det så ikke for fire år siden! Fremstillingen må naturligvis bygge på førkrigsforhold; enkelte steder synes det endog, som om forfatteren snarest har forholdene fra før 1. verdenskrig i tankerne (f. eks. afsnittet om veksler s. 198—206). Imidlertid gælder for denne bog noget tilsvarende som foran sagt om Hellauers Welthandelslehre: Fremstillingen ligger overvejende på et generelt plan, hvor foranderligheden ikke er så stor. Derfor er bogen ikke nødvendigvis allerede forældet, men den har — i alt fald for adskillige afsnits vedkommende — et vist uvirkelighedens skær over sig. Dog må værdien af de gode ting i bogen ikke underkendes; de kommer navnlig frem, hvor forfatteren har kunnet øse af sine erfaringer fra praksis. Fremhæves kan således eksemplerne på eksportkalkulationer (s. 144—152), gennemgangen af eksportørens forhold til agenter o. l. på fremmede markeder (s. 45—73), omtalen af kollektiv eksport (s. 98—105).

Bogen kan sikkert godt, dens mangler til trods, være til nytte.

Ottomar Loff.

Jørgen Paldam: Planlægning for velfærd. Forlaget Fremad. Kbh. 1952. 96 sider. Kr. 5,25.

Selv om det i forordet til den foreliggende bog, der er skrevet af kontorchefen i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Jørgen Paldam, erklæres, at det er forfatterens *personlige* mening, der her har fundet udtryk, og at bogens hensigt er at »rejse en *debat* om en række af de mere grundlæggende problemer i en økonomisk politik«, kan man formentlig gå ud fra, at Paldams meninger i det store og hele ligger på linie med dem, der næres af lederne inden for den faglige og politiske arbejderbevægelse. Alene af den grund